

Obsah

1. Správa o vývoji a významu násilí na pracovišti v České republice a Evropském svazu	142
2. Vybrané aktivity pro odstraňování násilí na pracovišti	143
3. Vybrané aktivity vzdělávání v oblasti násilí na pracovišti	144
4. Účinnost právních a sociálních opatření k boji s násilím na pracovišti	145
5. Významné faktory výskytu a růstu násilí na pracovišti	146
6. Násilí na pracovišti a jeho vlivy na zdraví a výkon	147
7. Příprava na likvidaci násilí na pracovišti	148
Seznam zkratek	9
O autorovi	11
Úvod	12
Kapitola 1 Charakteristika násilí na pracovišti	15
1.1 Násilí	15
1.2 Přibuzné pojmy – agrese, agresivita a hostilita	19
1.2.1 Agrese	19
1.2.2 Agresivita	20
1.2.3 Hostilita	21
1.3 Druhy násilí	21
1.4 Násilí na pracovišti	23
Kapitola 2 Rizikové faktory násilí na pracovišti	29
2.1 Individuální faktory násilí na pracovišti	29
2.2 Skupinové faktory násilí na pracovišti	36
2.3 Organizační faktory násilí na pracovišti	38
2.4 Společenské faktory násilí na pracovišti	41
Kapitola 3 Specifické formy násilí na pracovišti	46
3.1 Mobbing	46
3.2 Bossing	55
3.3 Staffing	56
3.4 Chairing	58
3.5 Kontrola specifických forem násilí na pracovišti	60
Kapitola 4 Mezinárodní rámec násilí na pracovišti	70
4.1 Mezinárodní dokumenty Organizace spojených národů	70
4.2 Mezinárodní dokumenty Rady Evropy	74

4.3 Mezinárodní dokumenty Evropské unie	77
4.3.1 Antidiskriminační směrnice Evropské unie v oblasti zaměstnání a povolání	78
4.3.2 Mezinárodní dokumenty Evropské unie v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci	84
4.3.3 Autonomní dohody evropských sociálních partnerů	87

Kapitola 5 Ústavněprávní aspekty násilí na pracovišti	91
5.1 Svoboda a rovnost v důstojnosti a právech	91
5.2 Právo na život	93
5.3 Zákaz nucených prací a služeb	94
5.4 Právo na ochranu lidské důstojnosti versus zákon o svobodě projevu	96

Kapitola 6 Trestněprávní aspekty násilí na pracovišti	101
6.1 Kriminalizace násilí na pracovišti a zásada subsidiarity trestní represe	101
6.2 Trestní odpovědnost fyzických osob a právnických osob	104
6.3 Rozsah trestního stíhání	106
6.4 Ochrana obětí trestních činů	108
6.5 Vybrané skutkové podstaty trestních činů proti životu a zdraví	111
6.5.1 Trestní čin vraždy a trestní čin zabítí	111
6.5.2 Trestní čin těžkého ublížení na zdraví a trestní čin ublížení na zdraví	116
6.6 Vybrané skutkové podstaty trestních činů proti svobodě a právům na ochranu osobnosti, soukromí a listovního tajemství	120
6.6.1 Trestní čin omezení osobní svobody	120
6.6.2 Trestní čin vydírání	122
6.6.3 Trestní čin útisku	124
6.6.4 Trestní čin pomluvy	130
6.7 Vybrané skutkové podstaty trestních činů proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti	131
6.7.1 Trestní čin znásilnění	131
6.7.2 Trestní čin sexuálního nátlaku	132
6.8 Vybrané skutkové podstaty trestních činů narušujících soužití lidí	136
6.8.1 Trestní čin nebezpečného vyhrožování	136
6.8.2 Trestní čin nebezpečného pronásledování	139

Kapitola 7 Správněprávní aspekty násilí na pracovišti	142
7.1 Správněprávní odpovědnost a kategorizace správních deliktů	142
7.2 Vybrané skutkové podstaty přestupků proti občanskému soužití	143
7.3 Vybrané skutkové podstaty přestupků a jiných správních deliktů podle zákona o inspekci práce	145
7.4 Vybrané skutkové podstaty přestupků a jiných správních deliktů podle zákona o zaměstnanosti	146
Kapitola 8 Pracovněprávní aspekty násilí na pracovišti	148
8.1 Rovné zacházení a zákaz diskriminace v pracovněprávních vztazích	148
8.1.1 Zásada rovného zacházení se zaměstnanci a zákaz jejich diskriminace	148
8.1.2 Obtěžování a sexuální obtěžování jako formy diskriminace	150
8.1.3 Právní prostředky ochrany před diskriminací	153
8.2 Právo zaměstnance na projednání	158
8.3 Skončení pracovního poměru	159
8.3.1 Okamžité zrušení pracovního poměru zaměstnavatelem	160
8.3.2 Výpověď podaná zaměstnavatelem	164
8.4 Odpovědnost zaměstnavatele za škodu	167
Kapitola 9 Občanskoprávní aspekty násilí na pracovišti	171
9.1 Ochrana osobnosti v občanském zákoníku	171
9.2 Mediace jako mimosoudní způsob řešení sporů	173
Kapitola 10 Násilí na pracovišti optikou empirické sondy	176
10.1 Cíl výzkumu	176
10.2 Zkoumaný soubor	176
10.3 Vyhodnocení jednotlivých otázek	177
10.4 Shrnutí a závěry	185
Závěr	189
Summary	196
Seznam použitých zdrojů	198
Seznam tabulek	209
Rejstřík	210